

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/94/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619201336
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3619201336.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti o maloleté deti X. W., A.. XX.XX.XXXX Y. O. W., A.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, deti rodičov X. I., A.. XX.XX.XXXX, S. W. F., P. E. XXXX/XX Y. Y. W., A.. XX.XX.XXXX, S. W. F., C. XXX/X, o výživnom otca k maloletým deťom, takto

rozhodol:

- I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 10P/31/2016-222 zo dňa 14.09.2017 v časti výživného na maloleté deti tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletej O. W., A.. XX.XX.XXXX zo sumy 120,-€ mesačne na sumu 140,-€ mesačne, a k mal. X. W., A.. XX.XX.XXXX zo sumy 80,-€ mesačne na sumu 110,-€ mesačne, ktoré výživné je povinný platiť otec maloletých k rukám matky maloletých vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 26.02.2020.
- II. Zročné zvýšené výživné k maloletým deťom súd neurčuje.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej sa návrhom doručeným dňa 17.09.2019 domáha zvýšenia výživného otca k maloletým na sumu 150,-€ k mal. X. a na 180,-€ k mal. O., na hlavnom pojednávaní alternatívne navrhla k dcére zvýšiť výživné od nástupu na strednú školu. Návrh odôvodnila tak, že od poslednej úpravy výživného toto dosiaľ zvýšiť nežiadala aj kvôli prebiehajúcemu civilnému sporovému konaniu. Maloletý nastúpil do základnej školy, tiež sú vyššie náklady na záujmovú činnosť detí. Maloletá v septembri nastúpi na strednú školu. Otec sa o deti nezaujíma no argumentuje tým, že mu ona v stretávaní bráni. Naďalej míňa peniaze na hazardné hry.
2. Otec sa k návrhu matky vyjadril písomne. Uviedol, že s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí, naopak navrhuje zníženie výživného na sumu 60,-€ k mal. O. a na sumu 40,-€ na mal. X.. Zvýšenie výživného o sumy uvedené matkou detí považuje za nedôvodné a neprimerané zmene pomerov. Príjem otca je obvykle 843,-€. Momentálne je však bez príjmu, pretože v januári klient, ktorého opatroval zomrel, nového zatiaľ nemá. Z toho platí stravu 150,-€ mesačne, inkaso 82,90,-€ mesačne, elektrinu 18,-€ mesačne, plyn 13,-€ mesačne, výživné 200,-€ mesačne, odvody 171,19,-€ mesačne, TV 7,60,-€ mesačne, telefón 30,-€ mesačne. Uvádza, že matka mu v styku s deťmi bráni, stratil s nimi časom kontakt. Dcéra nedvíha hovory, nepreberajú balíky. Deti sú pod vplyvom matky. Ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, uvádza, že nemá prostriedky na cestu z Poltára na pojednávanie.
3. Kolízny opatrovník navrhol výživné zvýšiť primerane potrebám dieťaťa a schopnostiam a možnostiam rodičov.

4. Súd výsluchom matky, maloletej a oboznámením listinných dôkazov zistil pre právne posúdenie otázky výživného tento rozhodný skutkový stav. Otec sa na súdne pojednávanie nedostavil, súd konal v jeho neprítomnosti podľa § 180 CSP. Na tunajší súd bola prenesená miestna príslušnosť uznesením Okresného súdu Čadca sp. zn. 8P/36/2019 z 14.10.2019. Obaja rodičia miestnu príslušnosť akceptovali.

5. O výživnom na maloleté deti bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 10P/31/2016-222 zo dňa 14.09.2017, právoplatným dňa 08.11.2017 tak, že deti boli zverené do starostlivosti matke a určené výživné otca k maloletým vo výške 120,-€ na mal. O. a 80,-€ na mal. X.. V čase rozhodnutia súdu bol maloletý žiakom materskej školy a maloletá 6. ročníka ZŠ. príjem otca bol podľa jeho vyjadrenia živnostník, pracoval v rakúsku a mal príjem 840,-€ mesačne, pracoval na dvojtyždňové turnusy. Matka bola invalidná dôchodkyňa, privyrobila si prácou v hoteli s príjmom 522,-€. Bývala u rodičov.

6. Podľa lustrácie v sociálnej poisťovni matka mal. je od 01.04.2019 zamestnancom spol. MR Interieri s.r.o. a poberateľku invalidného dôchodku 176,40-€. Do 30.11.2018 pracovala v spol. Marlene s.r.o. s vymeriavacím základom 576,-€.

7. Podľa potvrdenia o príjme matky táto je na čiastočný úväzok zamestnaná ako predavačka v spol. MR Interieri s.r.o., pracovisko Bánovce nad Bebravou. s mesačnou mzdou 50,-€, pracovný čas je 5 hod. týždenne. Podľa zmluvy o nájme domu, poukazu o úhrade z účtu a vyjadrenia matky ako nájomcovia spolu s P. H. majú za sumu aktuálne 525,-€ (pôvodne 500,€) prenajatý rodinný dom v obci M..

8. Predmetom civilného sporového konania vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 8C/14/2018 bolo zaplatenie sumy 12 500,-€ s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia, neúspešný žalovaný bol otec detí.

9. Podľa účtovnej závierky spol. MR Interieri s.r.o., za rok 2018 boli výnosy spoločnosti 41 734,-€ a náklady 31 024,-€.

10. Podľa potvrdenia o úhrade sociálneho poistenia na č.l. 186 poukázal odosielateľ Y. W. na sociálne poistenie zamestnanca sumu 513,55-€. Podľa poštového poukazu zasiela na SBD Lučenec sumu 82,09-€. Za elektrickú energiu platí 18,-€ a plyn 13,-€. Podľa potvrdenia o príjme poberal príjem 843,78-€ za opatrovanie L. X., ten však zomrel 03.02.2020. Podľa vyjadrenia spol. Careforce.at spoločnosť ako sprostredkovateľ uvádza, že otec detí pre úmrtie klienta nemá v súčasnosti príjem.

11. Podľa správy o šetrení pomerov v rodine a matkou predložených dokladov matka žije s druhom a deťmi v prenajatom bungalove v obci M.Y.. Jej partner má údajne ako konateľ tiež príjem 50,-€ mesačne. Mal. X. je žiak 2. ročníka ZŠ v Bánovciach nad Bebravou, do školy dochádza autobusom, alebo ho vozí matka, náklady na dopravu sú cca 25,-€ mesačne. V stravnom v škole 16,-€ sú zahrnuté aj desiate. Navštevuje školskú družinu s poplatkom 50,-€ ročne. Dieťa sa venuje futbalu, na čo je potrebné dieťaťu kupovať športovú výstroj. Maloletý nosí okuliare. Zdravotný stav je dobrý. Maloletá je žiačkou 9. ročníka ZŠ v Bánovciach nad Bebravou stravuje sa v školskej jedálni s nákladmi 18,-€ mesačne. Navštevuje ZUŠ, hru na klarinet s poplatkom 110,-€ ročne.

12. Súd vzhľadom k veku maloletej, pretože aj dôvod a frekvencia styku či odmietania styku dieťaťa s otcom môže mať na výživné vplyv, vykonal výsluch maloletej. Dieťa v súčasnosti styk s otcom odmieta z dôvodu jeho nevhodného správania k nej, po posledných telefonických hovoroch, ktoré sa týkali aj snahy dieťaťa o zmenu priezviska. Tiež uviedla, že o mal. X. sa otec vôbec nezaujíma od malička. Nevie uviesť, či by aj nejaký darček od otca v súčasnosti prijala.

13. Matka maloletej uviedla, že s partnerom sa skladajú v polovici na nájom nehnuteľnosti. Ona nie je vlastníkom nehnuteľnosti ani motorového vozidla. Jej príjem pozostáva z invalidného dôchodku, poberá výživné na mal. deti vo výške 200 €, rodinné prídavky na dve deti, má príjem z pracovnej zmluvy na čiastočný úväzok vo výške 50 € mesačne, privyrobí si tiež moderovaním a v obchode. Na základe dohôd moderuje rôzne plesy, kultúrne akcie. Začala s tým asi v júni minulého roka, odvtedy takto moderovala asi 6 platených akcií. Okrem toho moderuje aj dobročinné akcie bez nároku na honorár. Za moderovanie podľa druhu akcie dostane medzi 150-250 €. Asi 350-400 € podľa hospodárskeho výsledku v tom ktorom mesiaci má príjem aj z predaja v obchode. Spláca úver, ktorého sa týkalo civilné konanie,

kde by sa tento úver mal vyplatiť pokiaľ by otec detí splnil povinnosť z rozhodnutia súdu. Mal. X. nosil okuliare už v roku 2017, má ich od narodenia. Už asi od 3,5 roku veku syna pravidelne so synom navštevuje ortopedickú ambulanciu. O.A. momentálne nemá žiadne zdravotné problémy. Z dôvodu, že si svoj pôvodný bankový účet chce zrušiť a má nový účet, chcela by, aby otec detí poukazoval výživné na nový účet vedený v SLSP č. X..

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5,6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

15. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

16. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

17. Podľa § 65 ods. 1, 2 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

18. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. Základným pravidlom, ktorým sa súd riadi pri rozhodovaní o zmene výšky vyživovacej povinnosti je to, že dieťa by sa malo podieľať na životnej úrovni rodičov, čo vyplýva z § 62 Zákona o rodine. Životná úroveň dieťaťa sleduje životnú úroveň rodičov v oboch smeroch, t.j. ak u rodičov

nepoklesne z dôvodov zavinených (napr. svojvoľné vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania), je dôvodné premietnutie tejto skutočnosti aj do výživného.

23. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane detí. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti sa životná úroveň matky nezmenila žiadnym zásadným spôsobom. Hoci vo svojom návrhu, ako aj do správy o šetrení pomerov v rodine matka tvrdila, že jej príjem je len 50,-€ mesačne a invalidný dôchodok, bolo zistené, že ju zamestnáva jej partner na čiastočný úväzok, pričom pri výsluchu pripustila, že v skutočnosti má aj podiel z tržby, tiež nepravidelný príjem z moderovania spoločenských akcií. Takto jej príjem je porovnateľný s príjmom, ktorý mala v pôvodnom konaní, kde sa výživné prvýkrát určovalo. Na viac nemožno ani prisvedčiť tomu, že by jej partner, s ktorým obýva spoločnú domácnosť a podieľa sa s ním na nákladoch na bývanie, z podnikania nemal žiaden príjem či len príjem symbolický. Jednak o tom nesvedčia vykázané výnosy obchodnej spoločnosti jej partnera a hospodársky výsledok a jednak životný štandard, ktorý vyplýva aj z toho, že si prenajali rodinný dom, využívajú motorové vozidlo (matka má vozíť dieťa do školy), deťom platí mimoškolskú činnosť. Je pravdou, že nemožno z neevidovaných príjmov matky presne určiť životnú úroveň jej a partnera, no ako je zrejmé, pokiaľ by súd vychádzal len z listín, bez jej výsluchu, či by tieto príjmy aj na výsluchu zamĺčala, zistenia by boli skreslené a to značne.

24. To isté možno tvrdiť o otcovi, ten na pojednávanie nedostavil, podstatne tak sťažil súdu možnosť zistiť jeho skutočný životný štandard, aké sú jeho skutočné príjmy, kam smerujú výdavky. Hoci súd akceptoval jeho neprítomnosť na pojednávaní, netvorí prekážku možnosti vec prejednať, dôvod spočívajúci v nedostatku finančných prostriedkov na cestu sa nejaví byť skutočným dôvodom neúčasti na pojednávaní. Otec detí bol dlhodobo zamestnaný, cestovné na súdne pojednávanie by bolo zlomkom jeho mesačných nákladov, racionálnym správaním je aj vytvorenie rezervy pre obdobie nezamestnanosti, nie je preukázané, či poberá podporu v nezamestnanosti, k tejto podstatnej skutočnosti sa otec vôbec nevyjadril. Preukázal len jeho príjem 843,-€ ešte v mesiaci január 2020 a hoci preukázal, že platí aj odvody, nie je zrejmé, či sa na nich nepodieľa sprostredkovateľ zamestnania alebo zvlášť osoba, o ktorú sa stará (to tvrdila na pojednávaní matka), pretože inak by bol príjem otca len cca 670,-€ za mesiac, čo pri nákladoch na cestovné, neznáme náklady na stravu či ubytovanie a náklady na bývanie na Slovensku, sa nejaví byť "motivujúce" pokiaľ ide o prácu v zahraničí, ktorej štandardným dôvodom je práve podstatne vyšší príjem. Súd tak vychádzal z tvrdenia, že jeho príjem je cca 840,-€ mesačne, ostatne tak ako to sám tvrdil v konaní vo veci sp. zn. 10P/31/2016 na Okresnom súde v Čadci. Súd vychádzal z toho, že zrejme nemá zamestnanie s nižším príjmom ako v pôvodnom konaní. Súd zohľadnil, že od posledného rozhodnutia sú deti o viac než dva roky staršie, syn už navštevuje základnú školu, na zvýšené náklady školáka otec neprispel, tiež na to, že otec sa nestretáva ani s dcérou, teda nad rámec výživného neprispieva, zohľadnil aj platenú mimoškolskú činnosť detí. Tvrdenia otca o bránení v styku s dcérou matkou sa nejavia byť dôvodné, pretože dieťa vo veku 15 rokov samo nezávisle od matky s otcom komunikovalo, pričom práve spôsob tejto komunikácie a výsledok nemožno zadávať vine matky, ale vzťahovým problémom medzi otcom a dcérou. Súd výživné zvýšil spolu na sumu cca 30 % predpokladaného čistého príjmu otca, ktorá suma sa nejaví byť neprimeraná tomu, že otec inak na výživu detí neprispieva. Súd zvýšil výživné o 20,-€ k mal. O. a o 30,-€ k mal. X. mesačne. Pokiaľ sám otec detí vo vyjadrení uvádza len výdavky na svoju stravu a telekomunikačné služby spolu vo výške 180,-€ mesačne, tak výživné 140,-€ resp. resp. 110,-€ ako podiel povinného rodiča na všetkých výdavkoch na školopovinné deti sa nejaví byť neprimerane vysoké výživné. Súd pri určovaní výživného prihliada v zmysle Zákona o rodine na osobnú starostlivosť rodiča o dieťa, teda nejde o podiel 50% k 50% nákladov matky a otca detí, ale podiel rodiča, ktorý sa o deti osobne nestará na výživnom má byť väčší. Súd neprihliadol na nezamestnanosť otca detí v súčasnosti, ktorá by mala byť prechodným stavom a nemala by sa odzrkadliť vo výroku o výživnom, ktorý by mal mať rádovo účinnosť rátajúcu sa v rokoch. Súd tak vyhovel návrhu matky len v časti, zvýšil výživné len primerane schopnostiam a možnostiam rodičov a primeraným nákladom na výživu detí. Súd o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného nerozhodol samostatným výrokom, pretože rozhodnutie o výživnom do budúca je zrejmé z výroku o jeho zvýšení.

25. Súd o zročnom výživnom nerozhodol, pretože výživné zvýšil odo dňa rozhodnutia súdu. Súd tak rozhodol z dôvodu, že doposiaľ určené výživné už krylo podstatné náklady na výživu detí, zvýšenie sa týka už len vykrytia rozdielu životnej úrovne u obidvoch detí a rodičov, umožňujúce im mimoškolské aktivity, hodnotnejšie trávenie voľného a času a pod.

26. Otec detí má povinnosť platiť výživné k rukám matky, čo znamená že matka detí je osobou, ktorej má byť výživné poukazované a je v záujme povinného rodiča, aby poukazoval platby spôsobom, ktorý umožní prevzatie výživného. Preto sa javí byť účelné poukazovať ho na účet oznámený matkou a nie iným spôsobom. Oznámený účet matkou na pojednávaní je účet vedený v SLSP a.s. IBAN: X..

27. Podľa § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP") o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože návrh na priznanie trov konania nebol podaný.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.